

[2]

Tipologia:

- **Arbust:** Planta llenyosa ramificada des de la base, generalment sense tronc principal, que sol assolir una alçària d'entre 1 i 5 m.
- **Mata/subarbust:** Vegetal llenyós semblant a un arbust, sense tronc principal però amb nombroses ramificacions laterals, que generalment no arriba a assolir 1 m d'alçària ni 1 m d'amplària i només lignificat a la base de les tiges
- **Enfiladissa:** Planta que, no podent-se mantenir erecta per si mateixa, es pot enfilar, mitjançant algun sistema de fixació, sobre un suport, com per exemple una altra planta, una paret, una pèrgola, un aspre, una roca, etc.
- **Herbàcia perenne:** Planta que no produeix teixits llenyosos, que pot viure tres o més anys, i que pot presentar fullatge perenne o caduc. En aquest segon cas se sol denominar planta vivaç
- **Crassa:** Planta que acumula una gran quantitat d'aigua a les fulles o a les tiges, i que ofereix un aspecte carnós, gruixut i sucós

MEDI I ORÍGEN

Zona Climàtica

Per simplificar s'ha dividit la província en tres zones. A més, amb independència de la zona geogràfica, cal considerar clima de muntanya allí on l'altitud superi els 800 metres. Les característiques tèrmiques i pluviomètriques de cada una es relacionen amb els marges de toleràncies de les diferents espècies. Destacar que Podrem trobar plantes adaptades a una o més zones

- **Costa.** Planta adaptat a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 500 – 750 (mm) i unes temperatures mitjanes anuals de 14,5 – 17°
- **Interior.** Planta adaptat a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 550 – 1.000 (mm) i unes temperatures mitjanes anuals d'11 – 15°
- **Muntanya.** Planta adaptat a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 850 – 1.200 (mm) i unes temperatures mitjanes anuals de 3 – 12°
- **Costa/interior.** Planta adaptat a les condicions climàtiques de costa i d'interior
- **Interior/muntanya.** Planta adaptat a les condicions climàtiques d'interior i muntanya
- **Tots.** Planta adaptat a tots els climes de la província de Barcelona

Resistència a les glaçades

S'indica la resistència a les glaçades fortes, esporàdicament poden resistir alguna glaçada de més categoria, encara que això pot comportar danys importants a la planta, però reversibles. Algunes plantes tenen, però, la capacitat de perdre la part aèria i rebrotar. S'han classificat les espècies segon tres nivells de resistència a les glaçades:

- **Resistent.** Pot viure en zones on anualment hi ha glaçades fortes, inferiors a -15 °C.
- **Tolerant.** Resisteix les glaçades mitjanes, d'entre -6 i -15 °C. No pot viure en zones on anualment hi ha glaçades fortes
- **Sensible.** Resisteix només les glaçades dèbils, entre 0 i -6 °C. No pot viure en zones on anualment hi ha glaçades mitjanes o fortes

Resistència a la sequera

S'indica la resistència a situacions perllongades de sequera, és a dir a la manca d'humitat en el sòl, associada als valors de precipitació anual.

- **Resistent:** Resisteix una certa aridesa. (pluviositat anual
- **Tolerant:** Tolera una certa manca d'aigua en els mesos més secs (pluviositat anual entre 500 i 1000 mm/any)
- **Sensible:** Necessita humitat de manera gairebé constant. (pluviositat anual > 1000 mm/any)

Origen

- **Autòcton:** És autòctona dels Països Catalans
- **Exòtic:** No és autòctona dels Països Catalans

FORMA I CARACTERÍSTIQUES

Tipus de fulla

Indica la presència o la persistència del fullatge al llarg de l'any, entenent el fullatge d'una planta com el conjunt de fulles o de falses fulles com ara els fil·lodis (pecíols) o els cladodis (tiges).

- **Afil·la:** planta sense fulles o aquestes són precoçment caduques i la funció clorofil·lica recau sobre les tiges
- **Perenne:** presenta fullam en totes les estacions
- **Caduca:** perd el fullatge cada any amb l'arribada de l'estació desfavorable
- **Semicaduca** pot perdre facultativament una part de les fulles o totes en avançar l'estació desfavorable

FUNCIÓ I INTERÈS

Funcions principals

Indica els usos o les funcions més freqüents de cada espècie en jardineria. Per a cada una de les espècies o varietats s'han posat com a màxim tres funcions, les que s'han cregut més importants, ordenades en ordre decreixent d'importància.

- Entapissant
- Exemplar aïllat
- Jardineres
- Masses i grups
- Massissos herbacis i mixtos
- Pèrgoles/Murs
- Talussos/Rocalles
- Tanques/Vorades

Atributs d'interès

Indica els atributs o característiques principals pels quals una planta es cultiva com a ornamental en els jardins. En el cas de l'aroma s'indica tant les plantes de fullatge aromàtic com les de flors oloroses, d'olor agradable, intens o suau, tenint en compte però que algunes plantes poden tenir fulles d'olor desagradable i flors d'olor agradable o viceversa. Per a cada una de les espècies o varietats s'han posat com a màxim tres atributs d'interès, els que s'han cregut més rellevants, ordenats en ordre decreixent d'importància

- Fulla
- Flor
- Fruit
- Canvi estacional del fullatge
- Port

- Tija o escorça
- Aroma

GESTIÓ

Tolerància a poda o retall

Indica el tipus de poda que admet o tolera cada planta, com ara el retall (especialment per a arbusts i mates), la poda forta (per a arbusts, enfiladisses i mates i subarbusts) o l'eliminació de la part aèria (per a plantes herbàcies), amb les següents definicions:

- **Retall:** Poda que consisteix a tallar els caps de branques que sobresurten d'un arbre o arbust per tal de mantenir-ne la forma desitjada i guardar-ne el contorn.
- **Pinçament:** Operació que consisteix a tallar els brots terminals de les tiges per aconseguir el desenvolupament vigorós de les gemmes laterals i per tant una planta més compacta. També s'anomena espuntament o esbrotament.
- **Refloriment:** Segona florida que en algunes plantes s'esdevé en una estació diferent de la principal. També s'anomena refflorida.

En el cas que toleri el retall es dóna preferència a aquesta indicació, de manera que queden reflectides aquelles plantes aptes per a tanques o vorades retallades. També s'indica la conveniència d'efectuar algunes pràctiques específiques com ara el pinçament, l'eliminació de tiges velles o seques, l'eliminació de les flors pansides. Quan la planta no admet cap tipus de poda o simplement no li cal cap poda, s'indica que no s'ha de podar. En els altres casos que sí toleren la poda però que no es troben compresos dins de cap dels grups anteriors s'indica que toleren la poda.

- Admet el retall
- Tolera la poda
- No s'ha de podar
- És convenient pinçar
- És convenient eliminar les tiges velles o seques
- És convenient eliminar les flors pansides
- Admet la poda forta o l'eliminació de la part aèria

Sensibilitat a plagues i malalties

Indica la propensió a l'afectació per plagues o malalties, en la suposició que la planta ha estat plantada sana i que està cultivada adequadament

- Porta associades plagues i malalties cròniques
- És freqüent trobar-hi plagues o malalties
- No s'hi solen trobar plagues ni malalties

Consum hídic

Indica el consum habitual del recurs hídic en condicions normals, relacionant-lo amb el nombre de mesos de sequera que tolera. Òbviament aquest paràmetre està estretament relacionat amb el de resistència a la sequera. Val a dir, però, que hi ha plantes de consum hídic relativament elevat que poden resistir situacions ocasionals de sequera, perdent per exemple el fullatge

- **Molt baix:** tolera més de 5 mesos de sequera
- **Baix:** Tolera de 3 a 5 mesos de sequera
- **Moderat:** tolera d'1 a 3 mesos de sequera
- **Elevat:** tolera menys d'1 mes de sequera

Potencial d'invasió

Indica la capacitat d'invasió coneguda de les espècies al·lòctones o exòtiques, considerades com a potencialment invasores. No es contempla la possibilitat d'invasió de les plantes autòctones tot i que en realitat es podria donar alguns casos en comarques o poblacions veïnes. A tall d'exemple, una planta que a Catalunya només creix al Pirineu occidental, podria esdevenir invasora en un espai natural del Pirineu oriental

- Sí
 - No
-

URL d'origen: <https://verd-urba.diba.cat/ajuda/jardineria>

Enllaços

[1] <https://verd-urba.diba.cat/ajuda/jardineria>

[2] https://verd-urba.diba.cat/sites/verd-urba.diba.cat/files/public/llegenda_jardineria.jpg